

Handläggare
Christian Fogelberg
Telefon: 08-508 24026

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Avveckling, ombyggnation och nybyggnation av förskolor i Skärholmen

- Inriktningsbeslut

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att beställa av
SISAB att:

1. Ansöka om markanvisning för Vårbergsvägen 64
SISAB ansöker om markanvisning för ny förskolebyggnad
om fyra till sex avdelningar med kök som kopplas ihop med
hus A.
Prioritet: 1
2. Ansöka om markanvisning för Vårholmsbackarna vid
kvarteret Alholmen
SISAB ansöker om volymstudie och markanvisning för ny
förskolebyggnad om åtta avdelningar med kök.
Prioritet: 1
3. Ansöka om markanvisning för Ekholmsvägen 333
SISAB ansöker om markanvisning för ny förskolebyggnad
med kök som kopplas ihop med hus A. Bilaga 2.
Prioritet: 1
4. Ansöka om markanvisning för Ekholmsvägen 133
SISAB ansöker om markanvisning för ny förskolebyggnad
om fyra till åtta avdelningar med kök som kopplas ihop med
hus A.
Prioritet: 1
5. Ansöka om markanvisning för Vårbergsvägen intill
Sjukhemsparken i Vårberg
SISAB ansöker om volymstudie och markanvisning för ny
förskolebyggnad om åtta avdelningar med kök.
Prioritet: 1

6. Ansöka om markanvisning för Eksättravägen 128 /Konstnäreringen
SISAB ansöker om förstudie för markanvisning av en ny förskolebyggnad om sex till åtta avdelningar med kök.
Prioritet: 1

7. Ansöka om markanvisning för Skärholmsdalen
SISAB ansöker om förstudie för markanvisning av en ny förskolebyggnad.
Prioritet: 1

8. Ansöka om markanvisning för Torpgläntan 8
SISAB ansöker om markanvisning för ny förskolebyggnad om åtta avdelningar med kök samt planerar för avveckling av befintligt hus.
Prioritet: 1

9. Ansöka om markanvisning i parken Idleken i Vårberg
SISAB ansöker om förstudie för markanvisning av en ny förskolebyggnad om åtta avdelningar med kök.
Prioritet: 2

10. Ansöka om markanvisning för Björksättravägen 53
SISAB ansöker om markanvisning för en ny förskolebyggnad om sex till åtta avdelningar med kök. Se bilaga 2.
Prioritet: 2

11. Ansöka om markanvisning för Kråksättrabacken 103
SISAB ansöker om avveckling av förskolebyggnad. (ersätts av förskoleavdelningar i bostäder).
Prioritet: 2

12. Ansöka om markanvisning för Odd fellowvägen 15
SISAB ansöker om markanvisning för ny förskolebyggnad, 8-10 avdelningar med kök samt avveckla befintliga hus. Se bilaga 2.
Prioritet: 2

Susanne Leinsköld
Stadsdelsdirektör

Sara Heppling Trygg
Avdelningschef

Sammanfattning

I stadsbyggnadsprojektet Fokus Skärholmen arbetar förvaltningen för att säkerställa förskoleplatser till den växande befolkningen. Skolor och förskolor är en förutsättning för att skapa goda uppväxtvillkor och utbildning men utgör också viktiga mötesplatser i stadsdelarna. Förvaltningen föreslår att ge SISAB i uppdrag att utreda och ansöka om markanvisning för om-, ny-, och utbyggnation av totalt 12 förskolor i ett första skede.

Ärendet

I stadsbyggnadsprojektet Fokus Skärholmen arbetar förvaltningen för att säkerställa förskoleplatser till den växande befolkningen. Planprojekten ligger till grund för de avväganden som gjorts för behovet av avveckling, ombyggnation och nybyggnation och utifrån de befintliga förskolornas möjliga utveckling. Förslagen är framtagna av en arbetsgrupp bestående av representanter från stadsbyggnadskontoret, Exploateringskontoret, SISAB och tre av förvaltningens avdelningar.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att ge SISAB i uppdrag att planlägga förslagen. Tillfälliga förskolepaviljonger kan tillkomma som alternativ i de fall behov anses förekomma.

Den faktiska utbyggnaden av förskolorna ligger från några år till uppemot minst 10 år framåt i tiden. Ett syfte med att planeringen av förskolorna görs på så bred front redan nu är att ha god framförhållning i förskoleplaneringen i förhållande i de planerade bostäderna. Av den anledningen satsar staden på att säkerställa att förskolorna, där det behövs och är möjligt, ingår som en del av de större mer generella planerna. Dels för att samordna utredningsresurser, dels för att möjliggöra en större flexibilitet i vad planerna tillåter med tanke på det i vissa fall långa tidsspännen som kan innebära förändringar i bostadsplanerna och därmed förändringar för förskoleutbyggnaden.

Fokus Skärholmen

Fokus Skärholmen är ett profilprojekt för socialt hållbar stadsbyggnad med målet att minst 4000 bostäder ska planläggas till 2018, och samtidigt förstärka stadsdelsområdets existerande kvalitéer samt att pröva nya arbetsmetoder för att skapa ett varierat och omfattande bostadsbyggande som bidrar till stadens vision om ett Stockholm för alla.

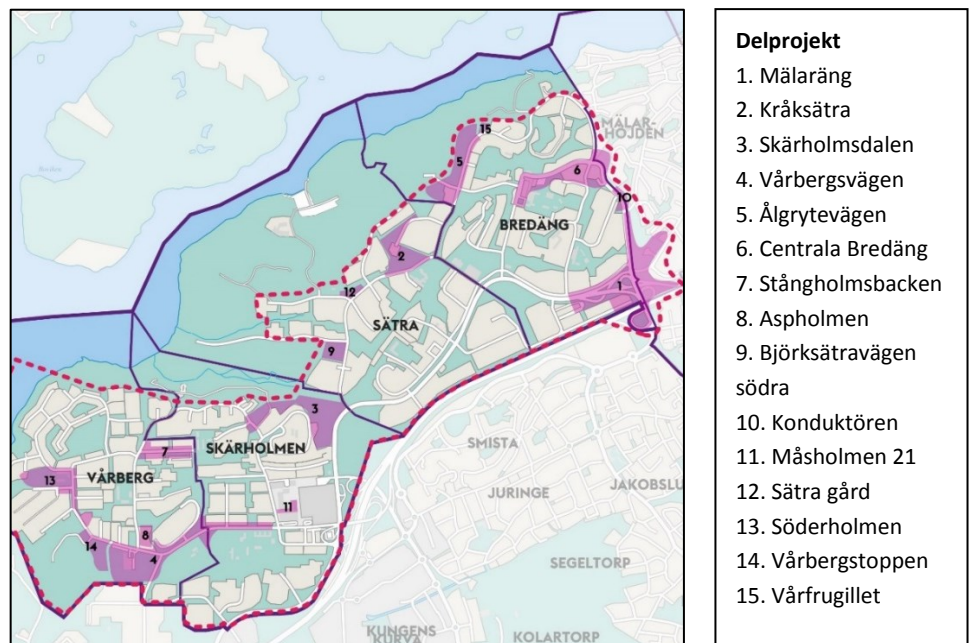
Med utgångspunkt i stadsdelsområdets lokala förutsättningar ska nya värden tillföras. Ny bebyggelse ger bostäder men också möjlighet att forma trygga och orienterbara stadsrum, skapa nya målpunkter samt länka ihop områden till mer sammanhållna stadsmiljöer. Genom att stärka stadsdelsområdets lokala centrum ges förutsättningar för fler arbetsplatser och service.

Tillgången till parker, idrottsplatser och kulturverksamheter ska utvecklas så att fler barn och ungdomar ges möjligheten att engagera sig på fritiden. Skolor och förskolor är en förutsättning för att skapa goda uppväxtvillkor och utbildning men utgör också viktiga mötesplatser i stadsdelarna.

Uppdraget har sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges beslut om att bygga 140 000 nya bostäder i Stockholm fram till 2030, varav 40 000 bostäder fram till 2020. Den omfattande satsningen på nya bostäder med olika upplåtelseformer i området är ett betydande steg mot att vända en trend av geografisk obalans i bostadsproduktionen.

Geografiskt område

Fokus Skärholmen omfattar geografin Skärholmens stadsdelsnämndsområde med stadsdelarna Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng samt gränszonen mellan Bredäng och Mälärhöjden, se karta nedan.

Figur 1. Karta över Skärholmens stadsdelsnämndsområde med projektområden som ingår i detta ärende.

Pågående planarbeten

Detaljplaneområdena kan delas upp i tre olika huvudkategorier utifrån markrådighet och omfattning. Samtliga ska hanteras och regleras genom liknande typer av processer men med vissa avvikelser. De tre huvudkategorierna är:

- Större projektområden där staden har rådighet över en betydande andel, process med markanvisad ankarbyggherre
- Större projektområden med befintliga tomträttsinnehavare/fastighetsägare som byggherre
- Mindre projektområden, traditionell process

PROJEKT	Uppskattat antal bostäder	Skede
<u>Större projektområden med ankarbyggherre</u>		
1. Mälaräng	1 000	Samråd planeras hösten 2017
2. Kråksåtra (exkl. tidigare Kråksåtrabacken)	200	Samråd planeras mot slutet av 2017
3. Skärholmsdalen	900	Samråd planeras hösten 2017
4. Vårbergsvägen (exkl. Micasas tomträtt)	1 000	Samråd planeras hösten 2017
5. Ålgrytevägen	700	Avvaktande, planarbete har ej påbörjats
<u>Större projektområden främst befintliga tomträttsinnehavare/fastighetsägare</u>		
6. Centrala Bredäng	750	Planarbete planeras att påbörjas hösten 2017
7. Stångholmsbacken	380	Planarbete planeras att påbörjas hösten 2017
<u>Mindre projektområden</u>		
8. Aspholmen	150	Planarbetet är i startskedet
9. Björksätravägen södra	250	Planarbete planeras att påbörjas hösten 2017
10. Konduktören	84	Samråd planeras hösten 2017
11. Måsholmen 21	100	Planarbete planeras att påbörjas hösten 2017

12. Sättra gård	64	Antagande beräknas sommar 2017
13. Söderholmen	250	Samråd planeras hösten 2017
14. Vårbergstoppen	363	Granskning planeras sommar 2017, antagande höst 2017
15. Vårfrugillet	128	Antagande beräknas sommar 2017
Totalt:	Ca 6 300	

Lokaler

De nya bostäderna genererar ett behov av omfattande utveckling och utbyggnad av befintliga och nya förskolor, vilka utreds inom delprojekten som redovisas ovan, men också med ett helhetsperspektiv över hela området.

Tidplan och kommande beslut

Hur etappindelningen för genomförandet av utbyggnaden av förskolor ska se ut behöver löpande analyseras och fastställas under arbetets gång. Utbyggnadstakten är beroende av i vilken takt planerna kan antas och utifrån praktisk genomförbarhet avseende logistik samt marknadsekonomiska aspekter.

Ett arbete för att identifiera ytterligare behov av förskolor och bostäder enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) eller SoL (Socialtjänstlagen) pågår löpande och sker i dialog mellan berörda förvaltningar. Föreliggande ärende är ett resultat av det arbetet så här långt.

Förskolors placering och utformning

Förvaltningen har, med stöd av serviceförvaltningen, under det senaste året arbetat fram ett funktionsprogram för utvecklingen av områdets förskolor. Samtidigt har SISAB, på uppdrag av förvaltningen, gjort en förstudie över kapaciteten för om-, ny-, till- och utbyggnad av områdets befintliga förskolebyggnader. Under arbetets gång har förvaltningen konstaterat att kapacitet finns för att utveckla friliggande förskolor när Skärholmen växer. Friliggande förskolor ökar möjligheten för förvaltningen och SISAB att planera på ett sådant sätt att de rekommendationer som Boverket har på pedagogisk yta, men även fria ytor på gården, kan uppnås. Det är också viktigt att beakta andra aspekter, särskilt trygghet i valet av placering av framtidens förskolor.

I funktionsprogrammet redovisas vidare krav på förskolornas utformning för bästa möjliga förutsättningar för verksamheten. Funktionsprogrammet kommer att ligga till grund för planeringen i ett senare skede av projekten, men redovisas som bilaga till föreliggande ärende.

Ekonomi

Uppskattad kostnad för arbetet är ca 50tkr per beställning till SISAB. Stadsdelsförvaltningen återkommer till stadsdelsnämnden med kostnader för lokalhyra i ett genomförandebeslut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen, Avdelningarna för förskola och fritid samt Stadsutveckling och medborgarservice.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningens bedömer att föreslagna beställningar kommer att säkerställa en ändamålsenlig förskoleutbyggnad när Skärholmen växer. Den metod som arbetsgruppen använder har visat på goda möjligheter att planera utbyggnaden utifrån ett helhetsperspektiv och metoden kommer att kunna användas i hela staden, där motsvarande behov finns. Behovet av förskolor redovisades även under Lokalförsörjningsplanen och *5.4 förändring i lokalbeståndet* i årets underlag för budget med inriktning 2017-2019.

Bilagor

1. Funktionsprogram
2. Utredning kapacitet befintliga förskolor